

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΜΦΥΛΗΣ ΒΙΑΣ

Μητροπ. Αλεξανδρουπόλεως Ανθίμου

Την περίοδο του 15 Αυγούστου ως Εκκλησία τιμάμε το μοναδικό ανθρώπινο πρόσωπο που συνετέλεσε στη λύτρωση του ανθρωπίνου γένους. Την γυναίκα εκείνη που συνεργάστηκε με το Θεό για τη σωτηρία του ανθρώπου. Οι έννοιες 'λύτρωση' και 'σωτηρία' φαίνονται 'θεολογικοί', όμως διατηρούν και εκφράζουν μια ολοένα αυξανόμενη δυναμική στην εποχή μας.

Η θριαμβευτική άλλοτε πρόταση του Φεμινισμού, η επίκαιρη πολιτική του Δικαιωτισμού και το πρόσφατο κίνημα της Πολιτικής Ορθότητας, φαίνεται ότι δεν είναι εύκολοι δρόμοι, αλλά ούτε οδηγούν σε «πολιτισμικές πλατείες».

Το Πάσχα του εφετινού καλοκαιριού γιορτάζεται μέσα σ' ένα δραματικό και ιδιαιτέρως ειδεχθές περιβάλλον. Τόσο ειδεχθές που ούτε οι φλόγες των πυρκαγιών μπόρεσαν να το σβύσουν, αλλά ούτε οι στάχτες να το καλύψουν. Ενώ την έξαρση του φαινομένου της έμφυλης βίας, που εκδηλώθηκε στην Ελλάδα τους τελευταίους μήνες και αποτελεί την κορύφωση μιας θλιβερής πραγματικότητας. Μέσα σε 5 μήνες του 2021 δολοφονήθηκαν στην Πατρίδα μας από άνδρες 119 γυναίκες και καταγράφηκαν 2828 αδικήματα ενδοοικογενειακής βίας!

Τι συμβαίνει, λοιπόν;

Οι γυναικοκτονίες, οι κακοποιητικές συμπεριφορές εναντίον των γυναικών και ο εθισμός στην κουλτούρα της βίας σε βάρος τους, είναι άραγε προϊόντα επιλογής του ανδρικού πληθυσμού, κατάλοιπα παλαιάς φαλλοκρατικής νοοτροπίας; Μήπως είναι στερεοτυπικά πρότυπα, στερημένα από κάθε παιδεία και πνευματική καλλιέργεια; Μήπως είναι παλαιές πατριαρχικές δομές με άξονα τον «πολλά βαρύ» άνδρα, που «δεν σηκώνει μύγα στο σπαθί του»; Και που θεωρεί την γυναίκα «κτήμα» του και αντικείμενο, οπότε εύκολα οδηγείται σε κάθε

μορφής βία εναντίον της, σε εγκλήματα είτε πάθους, είτε «της κακιάς στιγμής»; Υπάρχει περίπτωση η συμπεριφορά αυτή να είναι αντίδραση στην ηθική και οικονομική χειραφέτηση της γυναίκας; (που φαίνεται ότι δεν προέκυψε ως πνευματικό δικαίωμα, ως υποχρέωση του πολιτισμού μας, αλλά σαν κοινωνική κατάκτηση, σαν ισοπέδωση και ανταγωνισμός).

Όποια και να είναι η γενεσιουργός αιτία αυτού του μελανού σημείου, πρέπει γρήγορα να το φωτίσουμε κάτω από το φως της Μεταμορφώσεως και είναι ανάγκη να το κοιμήσουμε μέσα στον Τάφο της Γεθσημανή. Διαφορετικά, τα αιωρούμενα αποκαϊδια και η αιθαλομίχλη αυτής της πυρκαγιάς θα βασανίσουν την αναπνοή του πολιτισμού μας.

Η Μαρία της Ναζαρέτ, ήταν ο άνθρωπος που 'τράβηξε' τη Χάρη του Θεού. Η καθαρότητα του βίου της ήταν που την κατέστησε άξια να κοινωνήσει το Χριστό (Τον πήρε ολόκληρο μέσα της). Η ταπείνωσή της ήταν που την ανέδειξε Θεοτόκο.

Η αει-παρθενία της ήταν πάντα, αλλά και παραμένει, το ζητούμενο της εποχής μας. Είμαστε ένας α-πάρθενος κόσμος που έχει ανάγκη περισσότερο από ποτέ την Παναγία. Επειδή η παρθενία υπάρχει μέσα μας, οπωσδήποτε σαν ανάμνηση, αλλά και προκλητική, σαν πρόσκληση. Και η Εκκλησία δεν επιτρέπει την απογοήτευση, μήτε στους «πεθαμένους».

Στο πρόσωπό της Παναγίας εκείνης γυναίκας, καταξιώνεται κάθε γυναίκα και ο ρόλος της στην οικογένεια και στην κοινωνία. Στο πρόσωπό της καταξιώνονται ακόμα, ο άνδρας και η εξιδιασμένη ευθύνη του, το παιδί και η κάθε είδους ανάπτυξή του. Δεν είναι τυχαίο που στην Ορθόδοξη εικονογραφία μας Ο ΩΝ Χριστός αναπαύεται στις άχραντες ωλένες της. Η Ανατολή στήριξε τη δυναμική της πρόταση πάνω σ' αυτήν την «σκανδαλώδη» εικόνα. Η Δύση δεν την άντεξε (την «θεοποίησε» ή την απέρριψε).

Ο κόσμος μας, σήμερα, χρειάζεται να επανεξετάσει το ιερό της πρόσωπο και το μυστήριο της ζωής της. Όσο είναι καιρός, επειδή η ροπή προς «τα κάτω» είναι δυνατή και όσο κι αν ντροπιάζει τον πολιτισμό μας, υποβόσκει στα θεμέλιά του.

Η κατανόηση, η αναγνώριση των διαφορών, ο σεβασμός της ιδιοπροσωπείας, η συνεργασία και η αλληλοσυμπλήρωση είναι, ως φαίνεται, αναγκαίο να επανέλθουν και να επανεξετασθούν. Η Παναγία, για την Δύση, είναι η στέρεη οδός για να μάθουμε να αντικρύζουμε στο πρόσωπο κάθε γυναίκας το πρόσωπο της Μαρίας, της Μητέρας του Θεού.